

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

The Student Care and Support System Operation in School under Lat Phrao District Office Bangkok

ศิริพรรณ ทรัพย์จันทร์¹, ทรงยศ แก้วมงคล²

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร กำหนดตัวอย่างจากตาราง เครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิเทียบส่วนและการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) ได้จำนวนทั้งสิ้น 154 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 อันดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง .60-1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .957 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที t-test การทดสอบเอฟ F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe' test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.206) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันที่รายด้านของขนาดของสถานศึกษา ด้านการส่งต่อนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และแตกต่างกันที่รายด้านของประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการส่งต่อนักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. แนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร สถานศึกษาควรพัฒนา

ฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ และติดตามพฤติกรรมนักเรียน การคัดกรองนักเรียนด้วยเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานจะช่วยให้สามารถจำแนก กลุ่มนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเป็นไปตามศักยภาพ

คำหลัก: การดำเนินงาน, ระบบดูแลช่วยเหลือ, นักเรียน, โรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to examine the level of implementation of the student support system in schools under the Lat Phrao District Office, Bangkok Metropolitan Administration; 2) to compare the implementation of the student support system in these schools, classified by gender, school size, and work experience; and 3) to explore guidelines for developing the implementation of the student support system in schools under the Lat Phrao District Office, Bangkok Metropolitan Administration. The sample consisted of 154 participants selected through stratified random sampling, using school size as the stratification variable with proportional allocation, followed by simple random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire. The Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranged from .60 to 1.00, and the reliability coefficient was .957. The statistics analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, one-way analysis of variance (One-way ANOVA), Scheffé's post hoc test, and content analysis.

The research results revealed that: 1. The overall implementation of the student support system in schools under the Lat Phrao District Office, Bangkok Metropolitan Administration was at a high level. ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.206) When considering each aspect, all aspects were found to be at a high level. 2. When comparing the implementation classified by gender, school size, and work experience, no significant differences were found overall. However, significant differences at the .01 level were found in the aspect of student referral when classified by school size and by work experience. 3. For the development of the student support system, schools should establish accurate, complete, and up-to-date information databases to serve as fundamental data for analyzing and monitoring student behavior. In addition, the use of standardized screening tools would

enable appropriate student classification, leading to effective assistance, promotion, and development in accordance with students' potential.

Keywords: Implementation, Student Support System, Students, Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกในปัจจุบันที่ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชนมากขึ้น อันเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียน ล้วนแต่จำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้าน อีกทั้งการดำรงชีวิตให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของของโลก การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพมนุษย์และส่งผลต่อการเรียนรู้ ทักษะคิด รวมถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งเป็นวัยที่มีปัญหาสุขภาพจิตมากที่สุดวัยหนึ่ง โดยแสดงออกมาในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ โดยพฤติกรรมบางอย่างมักเกิดขึ้นมานาน ทำให้แก้ไขยาก นอกจากนี้ในยุคดิจิทัลที่วัยรุ่นใช้เวลาบนโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ก็ทำให้มีปัจจัยเสี่ยงใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งสื่อ ข้อมูล โอกาสเจอคนหลากหลายเพิ่มขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นการเสี่ยงที่จะทำให้เพิ่มปัญหาสุขภาพจิตให้หนักขึ้นด้วย (กรมสุขภาพจิต. 2564 ออนไลน์)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเข้มแข็ง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์มาตรฐานและการจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การพัฒนาวินัยเชิงบวก รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในทุกกระดับให้สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (Sustainable Development Goals: SDGs 2030, 2015)

ระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และเติบโตเป็นพลเมืองไทยยุคใหม่ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงมีจิตสาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้งระบบดังกล่าวยังเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นหรือ

ครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก พร้อมการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561: 1)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว ยังดำเนินงานได้ไม่ทั่วถึงและต่อเนื่อง ขาดความเป็นระบบในการคัดกรองและติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ครูผู้รับผิดชอบบางส่วนยังขาดความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยภาระงานของครูที่มีหลายบทบาทหน้าที่ทำให้การดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร และความเสี่ยงของนักเรียนในพื้นที่ เช่น ปัญหาการขาดเรียนปัญหาครอบครัว และการใช้สื่อออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ยังไม่เป็นรูปธรรมเพียงพอ (สำนักงานเขตลาดพร้าว: 2566 รายงานการติดตามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรุงเทพมหานคร: กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารจัดการศึกษา เนื่องจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีบทบาทในการเฝ้าระวัง ดูแล ป้องกันและให้การช่วยเหลือนักเรียนก่อนจะเกิดปัญหารุนแรง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะนำมาปรับปรุงและพัฒนาาระบบช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

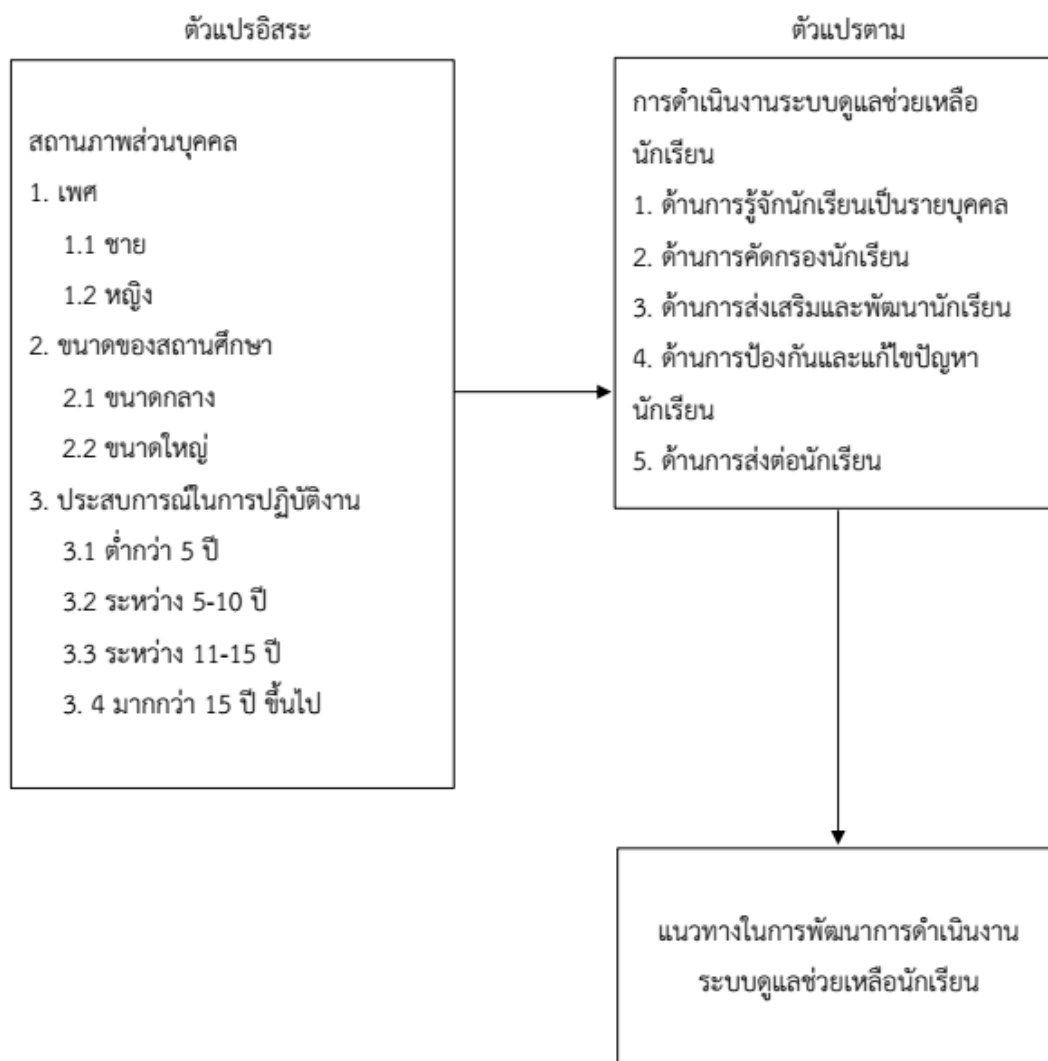
1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงการดำเนินงานและเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2. ครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอย่างไร
3. ครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทราบแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
4. ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ โดยการกำหนดแผนพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปรับปรุงเครื่องมือและกระบวนการคัดกรองนักเรียน ช่วยเหลือ การส่งต่อให้เป็นระบบเดียวกัน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา เรื่อง "การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดจากสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

สมมุติฐาน

ครูที่มีสภาพส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 ทั้ง 6 โรงเรียน จำนวน 256 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักเกณฑ์คำนวณ โดยเครซี และมอแกน (Krejcie.Morgan: 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 154 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิเทียบส่วนและการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้างานวิชาการ 1 คน ผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติดังนี้ ต้องมีประสบการณ์บริหารงานสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี ต้องมีประสบการณ์เป็นหัวหน้างานวิชาการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และต้องมีประสบการณ์เป็นผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่น้อยกว่า 5 ปี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

แบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างเครื่องมือ ตามคำนิยาม และกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งแบบสอบถามในส่วนนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert. 1976) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

- 1 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหา พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงข้อคำถามและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง .60-1.00
5. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .957
7. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์โดยให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบแนวคิดของการวิจัย
2. สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วมาเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ในเบื้องต้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้
5. นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์แล้วนำไปสัมภาษณ์กับผู้ใช้ข้อมูลสำคัญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-กรุงเทพ ไปส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาที่เก็บข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา

2. นำแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 154 คน ได้รับการตอบแบบสอบถาม
กลับคืน จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำผลการตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ
คะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2563: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก
ที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
ที่สุด

3. วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบที (t-test for Independent Samples) และการทดสอบเอฟ (F-test) ด้วยการใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe' test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ค่าสถิติ t-test และค่าสถิติ F-test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Anova)

ผลการวิจัย

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแต่ละด้าน ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว โดยภาพรวมแต่ละด้าน ดังนี้

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.22	0.322	มาก	5
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.46	0.291	มาก	3
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.47	0.295	มาก	1
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	4.47	0.305	มาก	2
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.22	0.304	มาก	4
รวม	4.37	0.206	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.206) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.295) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.305) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.322)

3. การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

แนวทางการพัฒนามีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่ามีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เพศ		ขนาดสถานศึกษา		ประสบการณ์ทำงาน	
	t	P-value	t	P-value	F	P-value
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	0.610	.543	-0.396	.693	1.265	0.288
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	1.789	.076	-1.033	.303	1.557	0.202
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	0.109	.913	0.012	.990	1.515	0.213
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	-0.844	.400	0.001	.999	0.097	0.962
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	0.160	.873	2.624**	.010	5.581**	0.001
รวม	0.519	.604	0.357	.721	2.418	0.069

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการพัฒนามีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่ามีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือครูผู้รับผิดชอบงานอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งวางแผนการดำเนินงานตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ตลอดจนการส่งต่อนักเรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องงานวิจัยพชรมน เสี่ยงใส (2564) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยวาสนา บุญประสิทธิ์ (2565) ได้ศึกษาการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยอภิญานันท์ แสงदानุช (2566) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยอุมาพร นิยาภาศ (2567) ได้ศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด 5 ด้าน นูรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า ระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการทดสอบสมมติฐาน

2.1 เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เพศที่แตกต่างกันปฏิบัติงานภายใต้นโยบาย แนวทาง และมาตรฐานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนเหมือนกัน ทำให้มีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นแนวทางเดียวกัน อีกทั้งสถานศึกษามีการมอบหมายบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างงานอย่างชัดเจน และมีการประชุม วางแผน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องงานวิจัยวาสนา บุญประสิทธิ์ (2565) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า จำแนกตามเพศ โดยรวมเพศชายและเพศหญิง พบว่า เพศต่างกันมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

2.2 ขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาดำเนินงานภายใต้กรอบนโยบายและแนวปฏิบัติของต้นสังกัดเดียวกัน ทำให้มีมาตรฐาน ขั้นตอน และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกัน อีกทั้งมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องงานวิจัยของนุรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน อำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

2.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรทุกช่วงประสบการณ์ได้รับการปฐมนิเทศอบรม และพัฒนาความรู้เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขั้นตอน และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องตรงกัน แม้ระยะเวลาการปฏิบัติงานจะแตกต่างกันก็ตาม สอดคล้องงานวิจัยของอุมาพร นิยาภาศ (2567) ได้ศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการพัฒนาระบบ
ข้อมูลสารสนเทศผ่านการจัดทำฐานข้อมูลกลางและเครื่องมือคัดกรองที่มีมาตรฐาน โดยอาศัยการบูรณาการ
ความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกภาคส่วนเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมและบริบทรายบุคคลอย่างรอบด้าน
ควบคู่ไปกับการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการเยี่ยมบ้านเพื่อเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก ทั้งนี้ ผู้บริหารมีบทบาท
สำคัญในการกำกับติดตามและสนับสนุนทรัพยากรเทคโนโลยี เพื่อนำข้อมูลมาเชื่อมโยงกับการพัฒนาการ
จัดการเรียนรู้และการช่วยเหลือที่ตรงจุดอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมาตรฐานเครื่องมือที่ครอบคลุม
มิติพฤติกรรม อารมณ์ สังคม และการเรียนรู้ โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีผ่านการประชุม
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากฐานข้อมูลสารสนเทศร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตและสร้าง
ปฏิสัมพันธ์เชิงลึก เพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างแม่นยำ ทั้งนี้
ผลการคัดกรองจะถูกนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญในการวางแผนการช่วยเหลือเชิงรุก การจัดการเรียน
การสอนซ่อมเสริมตามศักยภาพ และการส่งต่อความช่วยเหลืออย่างทันที่วงที่ภายใต้ระบบการกำกับ
ติดตามที่มีประสิทธิภาพ

3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรขับเคลื่อนผ่านนโยบาย
และโครงการเชิงรุกที่ครอบคลุมทักษะวิชาการ คุณธรรม และทักษะชีวิต โดยใช้ข้อมูลการคัดกรอง
รายบุคคลเป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่าง ทั้งการสอนซ่อมเสริมและการ
พัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านอาศัยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน
ภายนอกเพื่อขยายโอกาสการเรียนรู้ ภายใต้ระบบการกำกับติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้
ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างสมดุล รอบด้าน และยั่งยืนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ระบบเฝ้าระวัง
เชิงรุกผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อจำแนกระดับความรุนแรงของ
ปัญหา โดยขับเคลื่อนด้วยกลไกทีมสหวิชาชีพและการประชุมปรึกษาหารือรายกรณี เพื่อวางแผนช่วยเหลือ
รายบุคคลอย่างเป็นระบบ อาศัยการสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงลึกกับผู้ปกครองและการเยี่ยมบ้านเป็นเครื่องมือ
ในการระงับปัญหาในระดับปฐมภูมิ พร้อมทั้งมีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและการ
ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมทุกมิติและมีความยั่งยืน

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการขับเคลื่อนผ่านกลไกการส่งต่อ
อย่างเป็นระบบทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยอาศัยการพิจารณารายกรณี บนฐานข้อมูลการ

คัดกรองที่ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน มีการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและทีมสหวิชาชีพ อาทิ นักจิตวิทยาและหน่วยงานสาธารณสุข เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการช่วยเหลือเฉพาะทางที่ตรงจุด ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองและการติดตามผลการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เพื่อรับประกันความเชื่อมโยงและประสิทธิภาพสูงสุดในการคุ้มครองดูแลนักเรียน

สอดคล้องแนวคิดของนันทธรัตน์ เกื้อหนุน (2553: 28) ได้กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนและมีเครื่องมือที่ใช้ในการช่วยเหลือโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลัก ในการทำงานในด้านการพัฒนานักเรียนให้การศึกษาจนจบหลักสูตรที่กำหนด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยการดำเนินงานของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ปัญหา 5) การส่งต่อ สอดคล้องแนวคิดของนิพนธ์ แก้วเกิด (2555: 28) ได้กล่าวว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินการช่วยเหลืออย่างมีขั้นตอนและมีเครื่องมือที่ใช้ในการช่วยเหลือโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักในการทำงานในด้านการพัฒนานักเรียนให้ศึกษาจนจบตามหลักสูตรที่กำหนด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีการดำเนินงานของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) ป้องกันและแก้ปัญหา 5) การส่งต่อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงข้อมูลด้านการเรียน พฤติกรรม และบริบทครอบครัว เพื่อให้ครูสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

2. ครูควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในบทบาทหน้าที่ของตน โดยเน้นการใช้ข้อมูลจากการคัดกรองนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อนำไปสู่การวางแผนการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงการติดตามผลการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านการส่งต่อนักเรียนซึ่งพบว่ามีผลแตกต่างตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3. ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายในการสนับสนุนและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด โดย

คำนึงถึงความแตกต่างของขนาดสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีผลต่อการดำเนินงานในบางด้าน โดยเฉพาะด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ควรมีการจัดสรรทรัพยากร เครื่องมือ และการพัฒนาศักยภาพครูให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

4. ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน โดยเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างครอบคลุม รอบด้าน และยั่งยืนอันจะส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดหน่วยงานที่แตกต่างกัน
2. การศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
3. การพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
4. การศึกษามุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- นิพนธ์ แก้วเกิด. (2555). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. สุวีริยาสาส์น.
- นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสาบบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 (การศึกษา ค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). สถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5). สุวีริยาสาส์น.
- พชรมน เสียงใส, & ทรงยศ แก้วมงคล. (2564). การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. ในรายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ “วิถีใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง” (น. 281-293). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วาสนา บุญประสิทธิ์, & กุลจิรา รักชนคร. (2565). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. ใน รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ “นวัตกรรมเปลี่ยนโลก” (น. 189-202). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

- สำนักงานเขตลาดพร้าว. (2566). รายงานการติดตามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา.
- สำนักงานเขตลาดพร้าว. (2568). ข้อมูลครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว ปีการศึกษา 2568. <https://lpp.obec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พริกหวานกราฟฟิค.
- อภิชนานันท์ แซงดานุช, & สมนึก การีเวช. (2566). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. ใน รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติการ วิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 5 (น. 41-53). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อุมาพร นิยาภาศ, สมนึก การีเวช, & สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2567). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. ใน รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ การวิจัยประยุกต์ (NBU: NCAR) ครั้งที่ 6 (น. 467-480). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1976). *New patterns of management*. McGraw-Hill.
- Scheffé, H. (1959). *The analysis of variance*. John Wiley & Sons.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (Sustainable Development Goals: SDGs 2030, 2015)